

Uniwersytet
Wrocławski

Cywilizacja administracji publicznej

Księga jubileuszowa z okazji 80-lecia urodzin
prof. nadzw. UWr dra hab. Jana Jeżewskiego

pod redakcją Jerzego Korczaka

Wrocław 2018

Cywilizacja administracji publicznej.

**Księga jubileuszowa z okazji 80-lecia urodzin
prof. nadzw. UWr dra hab. Jana Jeżewskiego**

Cywilizacja administracji publicznej.

**Księga jubileuszowa z okazji 80-lecia urodzin
prof. nadzw. UWr dra hab. Jana Jeżewskiego**

**pod redakcją
Jerzego Korczaka**

Wrocław 2018

Kolegium Redakcyjne

prof. dr hab. Leonard Górnicki – przewodniczący

mgr Aleksandra Dorywała – sekretarz

mgr Bożena Górna – członek

Recenzent: *prof. zw. dr hab. Jan Szreniawski*

© Copyright by Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Korekta: *Magdalena Wojcieszak*

Projekt i wykonanie okładki: *Andrzej Malenda*

Fotografię Parlamentu Europejskiego w Strasburgu wykonała: *Anna Korczak*

Fotografię prof. Jana Jeżewskiego wykonała: *Joanna Człowiekowska*

Skład i opracowanie techniczne: *Aleksandra Kumaszką eBooki.com.pl*

Druk: *Drukarnia Beta-druk, www.betadruk.pl*

Wydawca

E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

ISBN 978-83-66066-02-1 (druk)

ISBN 978-83-66066-03-8 (online)

Jan Jeviška

Spis treści

SŁOWO WSTĘPNE	13
PISMO DZIEKANA PROF. DR HAB. MARIANA KALLASA.....	21
Barbara Adamiak	
UWAGI O CYWILIZACJI STOSOWANIA PRZEPISÓW PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	23
Jolanta Blicharz	
ISTOTA WSPÓLDZIAŁANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA GRUNCIE PRAWA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO	43
Maciej Błażewski	
ORGANY ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ WOBEC STOSUNKÓW CYWILNOPRAWNYCH W PROCESIE BUDOWLANYM	59
Paweł Borszowski	
KORZYSTANIE Z OKREŚLEŃ NIEOSTRYCH PRZY TWORZENIU DEFINICJI LEGALNYCH W PRAWIE PODATKOWYM	67
Dominika Cendrowicz	
CYWILIZACJA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W OBLICZU ZJAWISKA BEZDOMNOŚCI. W KWESTII CYWILIZOWANEGO PODEJŚCIA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ DO OSÓB BEZDOMNYCH	77
Agnieszka Chrisidu-Budnik	
SFERA SACRUM I PROFANUM. ŚWIĘTA GÓRA ATHOS	89
Joanna Człowiekowska	
ZASADA WSPÓLDZIAŁANIA ORGANÓW ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ JAKO NOWA ZASADA OGÓLNA KODEKSU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO	97
Piotr Dobosz	
ISTOTA „CYWILIZACJI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ” Z PERSPEKTYWY MODYFIKO- WALNEGO PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	105
Bogdan Dolnicki	
OGRANICZENIA DOSTĘPU DO INFORMACJI PUBLICZNEJ – ZAGADNIENIA WYBRANE	117
Zofia Duniewska	
Z REFLEKSJI NA TEMAT WYODRĘBNIENIA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO I ZWIĄZ- KÓW TEGO PRAWA Z PRAWEM CYWILNYM	131
Jacek Jagielski, Piotr Gołaszewski	
O SPOSOBACH POJMOWANIA „CYWILIZACJI” ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ ORAZ PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	143

Joanna Jagoda	
ROSZCZENIA CYWILNOPRAWNE (ODSZKODOWAWCZE) JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	161
Jowanka Jakubek-Lalik, Dawid Sześciło	
KONTRAKTUALIZM JAKO METODA STEROWANIA W ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ	173
Karol Kiczka	
PRAWNOMIĘDZYNARODOWE ASPEKTY ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W POGLĄDACH PRAWOZNAWSTWA	183
Dariusz R. Kijowski	
CZY CYWILNOPRAWNE FORMY DZIAŁANIA ADMINISTRACJI CYWILIZUJĄ JEJ PODEJ- ŚCIE DO SPRAW OBYWATELI?	195
Tadeusz Kocowski	
PRZEDSIĘBIORCY PAŃSTWOWI POD RZĄDEM NADZORU WŁAŚCICIELSKIEGO	203
Jerzy Korczak	
PRZYJAZNY URZĄD JAKO NOWA DYREKTYWA KULTURY ADMINISTROWANIA. RE- FLEKSJE NAD JAKOŚCIĄ OBSŁUGI INTERESANTÓW W INSTYTUCJACH ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	217
Józef Koredczuk	
ZWIĄZEK REFORM PRAWA CYWILNEGO Z REFORMAMI ADMINISTRACYJNYMI W KSIĘSTWIE WARSZAWSKIM	233
Barbara Kowalczyk	
KILKA UWAG O PRAKTYCZNYM ZNACZENIU KOMPARATYSTYKI PRAWNICZEJ	243
Renata Kusiak-Winter	
KILKA UWAG NA TEMAT ZWIĄZKÓW PAŃSTWA, PRAWA I ADMINISTRACJI	251
Irena Lipowicz	
NOWE ZAGROŻENIA PARADYGMATU ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ DEMOKRATYCZ- NEGO PAŃSTWA PRAWNEGO	261
Piotr Lisowski	
<i>MEMENTO</i> , CZYLI O ZAGROŻENIACH POTRZEBY CYWILIZOWANIA – W KONTEKŚCIE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ (KILKA UWAG DEDYKOWANYCH SFERZE <i>AD EXTRA</i>) ..	279
Andrzej Matan	
POSTĘPOWANIE WŁAŚCIWE DLA STWIERDZENIA NIEZGODNOŚCI Z PRAWEM NIE- WYDANIA DECYZJI (ART. 417 ¹ § 3 K.C.)	287
Justyna Mielczarek-Mikołajów	
KONSTRUKCJE CYWILNOPRAWNE W GOSPODARCE NIERUCHOMOŚCIAMI – ZAGAD- NIENIA WYBRANE	299
Marcin Miemieć	
UMOWA ADMINISTRACYJNA WEDŁUG PRAWA NIEMIECKIEGO	311

Alina Miruć	
O ROLI I SPECYFICE UMÓW W DZIAŁANIACH ADMINISTRACJI POMOCY SPOŁECZNEJ	325
Iwona Niżnik-Dobosz	
PRAWDA JAKO CYWILIZACYJNY WYZNACZNIK DZIAŁALNOŚCI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	339
Zbigniew Ofiarski	
POMOC FINANSOWA NA ZASPOKOJENIE POTRZEB MIESZKANIOWYCH REPATRIANTA JAKO FORMA WPŁYWU ADMINISTRACJI NA ŻYCIE JEDNOSTKI	355
Ewa Olejniczak-Szałowska	
O PRAWIE DOSTĘPU DO INFORMACJI PUBLICZNEJ W KONTEKŚCIE PRZEMIAN CYWILIZACYJNYCH – KILKA REFLEKSJI	369
Andrzej Pakuła	
OD PAŃSTWA POLICYJNEGO DO PAŃSTWA NEOPOLICYJNEGO. OBJAWY POLICYZACJI DEMOKRATYCZNEGO PAŃSTWA PRAWNEGO	379
Karina Pilarz	
ASPEKTY CYWILNOPRAWNE PROCESU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO	389
Łukasz Prus	
OCHRONA PRAW PODSTAWOWYCH W INTERNETOWYM PROCESIE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH W UNII EUROPEJSKIEJ	403
Renata Raszewska-Skalecka	
W KIERUNKU CYWILIZACJI ADMINISTRACJI ŚWIADCZĄCEJ NA TLE ZADAŃ OŚWIATOWYCH – POWIERZANIE ZADAŃ PUBLICZNYCH PODMIOTOM NIEPUBLICZNYM ...	413
Janusz Sługocki	
ADMINISTRACJA PUBLICZNA Z PERSPEKTYWY ANTROPOLOGII KULTUROWEJ. KILKA UWAG O PROBLEMACH WSPÓŁCZESNOŚCI	431
Krzysztof Sobieralski	
MILCZENIE JAKO PRAWNA FORMA NIEDZIAŁANIA ADMINISTRACJI – KONSEKWENCJE PROCESOWE	447
Jerzy Supernat	
AKT ADMINISTRACYJNY JAKO PRZYKŁAD CYWILIZACJI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	461
Aleksandra Szadok-Bratuń	
CYWILIZACJA I KANONIZACJA PRAWA O AKTACH STANU CYWILNEGO	471
Piotr Szreniawski	
WŁASNOŚĆ A OBYWATELSTWO	485
Magdalena Tabernacka	
SPRAWIEDLIWOŚĆ NAPRAWCZA W OBSZARZE PRAWA ADMINISTRACYJNEGO	493

Elżbieta Ura, Stanisław Pieprzny	
„CYWILIZOWANIE” USŁUG HOTELARSKICH PRZEZ ADMINISTRACJĘ	505
Marek Wierzbowski	
ROZGRANICZENIE PRAWA ADMINISTRACYJNEGO I CYWILNEGO	525
Lidia Zacharko, Marcin Janik	
ZASTOSOWANIE TELEMATYKI I SYSTEMÓW TELEMATYCZNYCH W SFERZE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO	529
WYKAZ PUBLIKACJI PROF. UW R. DR. HAB. JANA JEŻEWSKIEGO	539

Słowo wstępne

Na moim roku studiów wykład z prawa administracyjnego rozpoczął w jesieni profesor Tadeusz Kuta. Przy całym szacunku i uznaniu jego zasług dla rozwoju nauk administracyjnych można powiedzieć, że profesor Kuta nie miał daru wykładowcy porywającego swych słuchaczy tematyką i sztuką oratorską, toteż już na drugim wykładzie większość studentów przestała okazywać nawet pozory zasluchania, oddając się swoim zajęciom. Kiedy zatem pewnego dnia w drzwiach sali 318 stanął młody, rumiany na twarzy i nieco okrągławy w sylwetce doktor Jan Boć, a do tego wykład rozpoczął od informacji o dyrektorze elektrowni w Opolu, który w nocy wyłącza elektrofiltry w kominach, żeby poprawić wydajność bloków energetycznych, zelektryzował naprawdę wszystkich. Z czasem jednak anegdota przeważająca nad teoretycznymi treściami stała się wykładową „codziennością” i Boć przestał być ciekawy, toteż studenci ponownie wrócili do swoich własnych zajęć.

I oto pewnego dnia w drzwiach sali pojawił się nasz trzeci z kolei wykładowca – młody, wysoki, szczupły, ubrany w dżinsowe spodnie i takąż krótką kurteczkę (co było dowodem zagranicznych kontaktów lub zamożności, zważywszy na peweksowskie ceny dżinsowej odzieży), do tego zabójczo przystojny (na co zwróciły uwagę wszystkie bez wyjątku moje koleżanki). A kiedy do tego jeszcze wykład swój zaczął słowami „Jak ostatnio Conseil d’État ustaliła w swoim orzeczeniu...”, sala oniemiała z zachwytu, dziewczyny porzuciły robótki ręczne skrywane pod pulpitemi, flirtujące pary porzuciły miłosne liściki, śpiochy, przecierając oczy, podniosły głowy znad ławek. I w takim zachwycie, zasluchani, pełni podziwu dla wiedzy, finezji wypowiedzi, niespotykanej kultury słowa, pozostaliśmy już do końca wykładu, czasami jedynie zaskakiwani niemiłe powracającymi na 1-2 wykłady poprzednikami. Rok był Jego, i nawet wizja egzaminu tego nie zmieniła (*de facto* większość z nas zdawała zresztą u doktora Bocia, a niektórzy jeszcze gorzej, bo u profesora Kutę, do Jeżewskiego dostała się tylko grupka szczęśliwców, których szczęścia nie mąciła nawet dwója w pierwszym terminie). Jego późniejszy wykład z teorii organizacji i kierownictwa – na szczęście cały, wyłącznie wygłoszony przez Niego – utwierdził nas w naszym zachwycie.

Wówczas jeszcze jednak tak naprawdę niewiele wiedziałem o Janie Jeżewskim, to wszystko czekało mnie dopiero wtedy, gdy rozpocząłem moją pracę w Instytucie. Z wykładowcy i egzaminatora stał się moim współpracownikiem, starszym kolegą. Zaczęły się nasze spotkania i wielogodzinne rozmowy, ale przede wszystkim mogłem go obserwować i słuchać podczas seminariów doktorskich prowadzonych przez profesora Kutę. Już w ich trakcie dało się łatwo zaobserwować, że co prawda prowadzącym seminarium był Profesor i to on oceniał wystąpienie wyznaczonego do referowania swoich dokonań seminarzysty, ale wszyscy oczekiwali wypowiedzi dr. Jeżewskiego, istotna była jego analiza wystąpienia i jej końcowa ocena. Przy tym, co istotne, analiza i ocena były zawsze merytoryczne i niezmiernie pomocne, bo też Jan Jeżewski nigdy nie miał na celu sprawienia przykrości autorowi nawet najsłabszego w istocie wystąpienia, ale przede wszystkim chciał pomóc.

To samo zjawisko zaobserwowałem przy okazji coraz liczniejszych konferencji naukowych, w których brałem udział u boku moich starszych kolegów. Choć Jan Jeżewski z powodu wielu przyczyn, o czym dalej, zwlekał z naukowym usamodzielnieniem, to jednak wcześniej zajął znaczące miejsce wśród luminarzy nauk administracyjnych. Zatem i w tym przypadku, w trakcie naukowych dyskusji po wystąpieniach referentów, wszyscy oczekiwali na wypowiedź Jana Jeżewskiego, zawsze merytoryczną, zawsze niezwykle analityczną i zawsze prowadzącą do istotnych dla nauki ustaleń. Jeszcze ciekawsze były oczywiście Jego wystąpienia referatowe, w których od samego niemal początku zachwycała mnie Jego sztuka oratorska, niespotykana erudycja i porażająca wręcz precyzja słowa. To musiało zrobić wrażenie na każdym, gdy Jan na wstępie swojej wypowiedzi formułował zasadnicze jej tezy, ustalał plan wystąpienia, realizowany z niesamowitą konsekwencją, choć niezmiernie rzadko dostrzec można było w jego rękę choćby najmniejszą kartkę z jakimś szkicem wypowiedzi, która trwać mogła dowolną ilość czasu. Dopiero po latach dowiedziałem się, że to nie tylko moje konstatacje, że tak oceniano go od niemal samego początku Jego zatrudnienia w Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie uważany był za jednego z najzdolniejszych pracowników uniwersyteckiej kadry naukowej. Jego przełożeni byli przekonani, że jako wybitny dydaktyk z dużym doświadczeniem potrafił w sposób doskonały łączyć w zajęciach dydaktycznych wiedzę w dziedzinie nauki administracji oraz prawa administracyjnego jak nikt dotąd, czemu dawali wyraz w swoich opiniach o jego pracy naukowo-dydaktycznej.

Nie można też nie dostrzec Jego niespotykanej predylekcji językowej. Choć wszyscy kojarzymy Jana Jeżewskiego przede wszystkim jako frankofila, to można bez obawy sformułować tezę, że właściwie żaden z języków współczesnej Europy nie stanowi dla Niego trudności w studiowaniu literatury czy badaniu nad tekstem normatywnym lub judykatami. Do historii wydziałowych przeszła anegdota świetnie ilustrująca te językowe zdolności Jubilata z czasów, gdy Instytutowi dyrektorował Profesor Jan Jendrośka i co jakiś czas w latach 70. i 80. XX w. nawiedzali nas goście z tzw. Zachodu. Wówczas Profesor Jendrośka zwykł wydawać nam polecenia: „Panie kolego Supernat, niech Pan przyjdzie, bo Pan zna język angielski, panie kolego Korczak, niech Pan przyjdzie, bo Pan zna język niemiecki” i na koniec zwykle „Panie kolego Jeżewski, niech Pan przyjdzie, bo Pan zna języki”.

Nie można też nie wspomnieć o jeszcze jednej roli Jubilata, jaką odegrał w życiu instytutowym. Otóż dom Państwa Marii i Jana Jeżewskich był miejscem spotkań integracyjnych dla większości pracowników Instytutu. Co jakiś czas, a przynajmniej raz do roku, często właśnie w związku z przyjmowaniem gości zagranicznych, w magicznym domu na ulicy Kochanowskiego gromadziła się spora grupa instytutowych koleżanek i kolegów, a przy okazji także owych gości, aby w nieoficjalnej formule spotkania cieszyć się wzajemną sympatią i obcowaniem. Często mieszały się tu różne światy nauki i kultury, bo Maria Jeżewska jako historyk sztuki przyciągała przedstawicieli wrocławskiej bohemy, a Jan Jeżewski różnych – nie tylko prawniczych – dziedzin nauki. To był w istocie dom renesansowy, taki, jakich dzisiaj niestety już się nie spotyka.

Gdy próbuję, pisząc te słowa, ustalić korzenie tych wszystkich zjawisk, to przychodzi mi na myśl miejsce urodzenia Jubilata. Bo choć głównie związany z Wrocławiem, w którym do dzisiaj mieszka, łącząc to z zatrudnieniem w Warszawie, to właśnie przed 80 laty urodził się w Warszawie. Zawsze zresztą Warszawa Jana zajmowała bardzo i często mówił o chęci mieszkania i pracy w niej i chyba owa „warszawskość” inspirowała Go do wychodzenia poza format prowincjonalny, jakim jednak Wrocław przez lata pozostawał. Na Dolny Śląsk rodzina Państwa Jeżewskich przybyła po II wojnie po utracie swoich dóbr w Korytnicy (Świętokrzyskie), bowiem Ojciec Jubilata znajdował zatrudnienie w powstających na Ziemiach Odzyskanych państwowych gospodarstwach rolnych. Stąd liczba dolnośląskich miejscowości, w których Jan Jeżewskich zamieszkiwał i chodził do szkół, jest imponująca. W każdym razie pod koniec lat 50. XX w. rozpoczął studia na ówczesnym Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego, które ukończył w 1962 r. po przedłożeniu pracy magisterskiej napisanej z zakresu prawa międzynarodowego. Jak często wspominał, czas studiów to nie tylko poznawanie prawa, ale też czas intensywnego życia studenckiego, zwłaszcza w istniejących w ówczesnym Wrocławiu klubach studenckich z królującym w nich jazzem, którym się oczywiście pasjonował.

Bezpośrednio po zakończeniu studiów, mimo uczestnictwa w seminarium z prawa międzynarodowego, Jan Jeżewski rozpoczął roczny staż naukowy u Profesora Franciszka Longchamps w Katedrze Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego, po czym został zatrudniony w nim w 1963 r. na stanowisku asystenta, a w 1965 r. na stanowisku starszego asystenta. Na stanowisko adiunkta Jubilat został powołany w 1971 r., po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych, na podstawie przedłożonej i obronionej rozprawy doktorskiej *Administracja pod rządem prawa cywilnego. Współczesne koncepcje prawne*, którą opublikował w 1974 r. w wersji zmienionej pt. *Administracja pod rządem prawa cywilnego. Z badań porównawczych nauki prawa administracyjnego* (wyd. Ossolineum, Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Seria A, Nr 164, Wrocław 1974).

Już ta praca – która przecież stała się zasadniczym źródłem pomysłu na tytuł niniejszej książki – dała dowód na to, że w polskiej nauce prawa administracyjnego pojawia się postać niebanalna. Wytrawni i cenieni recenzenci rozprawy: prof. dr hab. Ludwik Bar z Instytutu Nauk Prawnych PAN, doc. dr hab. Adam Chełmoński UW, doc. dr hab. Alfred Klein UW ocenili ją wysoko, rekomendując zgłoszenie jej na konkurs „Państwa i Prawa” w 1972 r., zwracając uwagę na wartościowe dla nauki ustalenia badań nad rozgraniczeniem prawa administracyjnego i prawa cywilnego w sferze działań administracji. Zapoczątkowały one główne nurty badawcze Jubilata:

- 1) rozgraniczenie prawa administracyjnego i prawa cywilnego w koncepcjach nauki prawa administracyjnego w wybranych krajach Europy Zachodniej, nurt ten obejmuje także problematykę badań porównawczych;
- 2) ustrój administracji publicznej, z uwzględnieniem dwóch obszarów badawczych: charakteru działań wewnętrznych oraz ustroju samorządu regionu i podstaw prawnych wspierania rozwoju regionalnego;

- 3) aspekty metodologiczne wyodrębnienia nauki administracji i polityki administracyjnej wraz z kwestią rozdziału administracji i polityki;
- 4) administracja terytorialna we Francji, w tym ustrój samorządu terytorialnego oraz konstrukcja prawna terytorialnej dekoncentracji administracji publicznej.

Badania w tych obszarach Jan Jeżewski prowadził w dwóch fazach, z których pierwsza, w latach 80. obejmowała wewnętrzne prawo administracyjne, w związku z realizacją programów badań praktyki. Druga faza badań w twórczości Jubilata, która nastąpiła po 2000 r., wiązała się z podjęciem przez Niego badań nad problemami ustroju i funkcjonowania regionu samorządowego.

Odrębny nurt zainteresowań w twórczości Profesora Jeżewskiego obejmował problematykę wyodrębnienia nauki administracji i polityki administracyjnej. Zagadnieniom tym Jubilat poświęcił trzy opracowania: *O prawnym uwarunkowaniu polityki administracyjnej* opublikowanym w pracy zbiorowej pod redakcją A. Błasia z 1999 r. pt. *Współczesne problemy administracji publicznej i prawa administracyjnego*; *Z problemów rozgraniczania polityki i administracji* opublikowanym w monografii *Administracja publiczna w państwie prawa. Księga jubileuszowa Profesora Jana Jendrośki*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 2154, „Prawo” CCLXVI, Wrocław 1999, oraz *Polityka administracyjna. Zagadnienia podstawowe* opublikowanym w podręczniku akademickim z 2004 r. *Administracja publiczna* pod redakcją J. Bocia, a następnie w jego uaktualnionej i zmienionej wersji *Nauka administracji* z 2013 r.

Znaczny dorobek Profesora Jeżewskiego obejmuje badania terytorialnej administracji Francji, które zapoczątkował już w 1968 r. podczas swojego dwumiesięcznego pobytu w Strasburgu. Ukończył wówczas cykl wykładów w ramach 1er Cycle du Droit Comparé na Faculté Internationale Pour L'Enseignement du Droit Comparé Association Internationale De Droit Comparé (dyplom z dnia 27 kwietnia 1968 r.). Później Profesor Jan Jeżewski uczestniczył w zespole specjalistów powołanych przez Biuro do spraw Reformy Samorządu Terytorialnego Urzędu Rady Ministrów w Stage d'Information et de Reflexion sur la Démocratie Locale en France zorganizowanym przez Association pour la Democratie et l'Éducation Locale et Sociale w Paryżu (17-26 maja 1990 r.), a w latach 1993-1996 brał udział w koordynowanym przez Francję kontrakcie międzynarodowym dotyczącym badań nad samorządem terytorialnym. Również w następnych latach Jubilat często gościł we Francji, a zwłaszcza w Strasburgu, prowadząc kwerendy biblioteczne i inne badania. Ich wyniki znalazły wyraz w wielu studiach, artykułach Jego autorstwa, a szczególnie ich zwieńczeniem była rozprawa *Dekoncentracja terytorialna jako zasada prawa administracyjnego we Francji*, na podstawie której dnia 21 czerwca 2004 r. uchwałą Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego nadano Jubilatowi stopień doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa administracyjnego¹. W następstwie w 2005 r. zatrudniono Jubilata na

¹ Recenzentami w przewodzie habilitacyjnym byli profesorowie Jan Boć, Zygmunt Niewiadomski i Andrzej Wasilewski, zaś 15 lutego 2005 r. został złożony wniosek do Ministra Edukacji Narodowej i Sportu o przyznanie nagrody indywidualnej za rozprawę habilitacyjną pt. *Dekoncentracja terytorialna administracji jako zasada prawa administracyjnego we Francji*, Wrocław 2004.

stanowisku profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Wrocławskiego, na którym pracował do ustania zatrudnienia w 2011 roku.

Jak wspominałem, na początku Jan Jeżewski jest wytrawnym dydaktykiem, bardzo cenionym i szanowanym przez studentów, seminarzystów, doktorantów i słuchaczy wszelkich studiów podyplomowych, warsztatów i szkoleń. Lista przedmiotów, które wykładał i wykłada, wykracza poza ramy tego tekstu, zatem ją pominię, zapewniając jednak, że jest imponująca. O skali może świadczyć liczba kierunków studiów, uczelni i form kształcenia, w których brał i bierze udział, często będąc ich inicjatorem. To, że na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii prowadził wykłady i seminaria na wszystkich kierunkach studiów (prawniczych, administracyjnych i ekonomicznych) z zakresu szeroko pojętych nauk administracyjnych (od prawa administracyjnego do nauk ergologicznych), to rzecz oczywista, ale wspomnieć należy, że w 1990 r. doprowadził do utworzenia pierwszych w Polsce Podyplomowych Studiów Samorządu Terytorialnego (przekształconych następnie w Podyplomowe Studia Samorządu Terytorialnego i Gospodarki Lokalnej), którymi kierował do 2005 r.; w latach 1993-1994 prowadził zajęcia w Krajowej Szkole Administracji Publicznej w Warszawie; w latach 1993-1996 kierował Podyplomowym Studium Nadzoru i Kontroli Finansów Samorządowych, realizowanym przez Uniwersytet Wrocławski we współpracy z Regionalnymi Izbami Obrachunkowymi w Koszalinie, Kielcach i we Wrocławiu. Był także w 1996 r. członkiem zespołu opracowującego program nauczania na kierunku administracja w Wyższej Szkole Zarządzania i Marketingu we Wrocławiu (w 1998 r. został wybrany do Rady Programowo-Naukowej tej szkoły), prowadząc następnie przez wiele lat wykłady i seminaria na tej uczelni.

W toku swej pracy dydaktycznej wykształcił tysiące studentów i wypromował setki magistrów prawa i administracji, był także promotorem kilku przewodów doktorskich na Uniwersytecie Wrocławskim. Zawsze pozostaje cenionym recenzentem w przewodach doktorskich i habilitacyjnych, a także recenzentem wydawniczym szeregu wydawnictw i czasopism naukowych.

Obok aktywnego uczestnictwa w wielu konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych Jubilat był członkiem i nadal uczestniczy w wielu towarzystwach naukowych i kolegiach redakcyjnych oraz radach naukowych czasopism naukowych. Przywołać można tu jedynie dla przykładu Wrocławski Oddział Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa (który odznaczył Go Srebrną Odznaką Honorową Towarzystwa) oraz Towarzystwo Wolnej Wszechnicy Polskiej, ale także Radę Naukową miesięcznika „Samorząd Terytorialny” oraz czasopisma „Rocznik Administracji Publicznej”. Redagował też wiele prac zbiorowych wydawanych przez Wrocławski Oddział TNOiK oraz w serii „Prawo. Acta Universitatis Wratislaviensis”.

Choć Jubilat głównie kojarzony jest z Francją i badaniami nad jej prawem oraz doktryną prawa administracyjnego, to jednak Jego kontakty międzynarodowe są znacznie szersze i bogatsze. Należą do nich choćby tak egzotyczne i odległe kraje jak Irak, gdzie w okresie od 1 lipca 1977 r. do 30 kwietnia 1978 r. realizował – wraz z Profesorem Michałem Kuleszą i Z. Rudnickim – zadanie badawcze podjęte przez Krakowskie Zjednoczenie Budownictwa na zlecenie PHZ „PolSERVICE”: *Program budownictwa mieszkaniowego*

w Iraku. Pobyt Jana Jeżewskiego w Iraku dał okazję do opracowania, we współpracy z M. Kuleszą i Z. Rudnickim, raportu *Legal Aspects of General Housing Programmes situation* oraz *Proposals for Modification of legal regulations*, artykułu *Założenia reformy systemu prawa w Iraku* oraz we współautorstwie z Profesorem Tadeuszem Kutą artykułu *Miasto i jego otoczenie*, opublikowanego w czasopiśmie „Organizacja – Metody – Technika”. W latach 1993-1995 uczestniczył w prowadzonym wspólnie przez Uniwersytet Opolski, Instytut Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Université François Rabelais w Tours programie TEMPUS - JEP 31-22/1993-1995: „Rola samorządów lokalnych w gospodarce rynkowej”. W ramach jego realizacji w okresie od 21 marca 1993 r. do 30 maja 1993 r. przebywał na stypendium TEMPUS w Holandii, odbywając m.in. staż naukowy w Instytucie Administracji Publicznej i na Wydziale Prawa Uniwersytetu Leiden. W dniach 24-28 listopada 1993 r. uczestniczył w posiedzeniu roboczym w Barcelonie na temat powołania Uniwersytetu Europejskiego, w którego następstwie wziął udział w dniach 1-4 maja 1994 r. w inauguracji działalności tegoż Uniwersytetu w Tours.

Należy zwrócić uwagę na działalność pozauczelnianą Jubilata. Od lat siedemdziesiątych aż do zakończenia funkcjonowania współpracował z Ośrodkiem Doskonalenia Kadr Kierowniczych Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kiedy zaś nastąpił czas transformacji w 1990 r., włączył się w prace Rady Programowej do spraw szkolenia samorządowego przy Wrocławskim Komitecie Obywatelskim „Solidarność” (1990), a od września do listopada 1992 r. uczestniczył w konsultacjach dla działaczy samorządowych byłego województwa wałbrzyskiego na zaproszenie ówczesnego Sejmiku Samorządowego w Wałbrzychu.

Profesor Jan Jeżewski brał udział w pracach licznych zespołów eksperckich. Tytułem przykładu można wskazać, że Minister Oświaty i Wychowania w piśmie nr RE-400-07/3/74 z dnia 17 października 1974 r. zwrócił się do Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego o Jego oddelegowanie do prac nad projektem ustawy o systemie edukacji narodowej, zaś w latach późniejszych został powołany przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu na kadencję 2005-2008 w skład Państwowej Komisji Akredytacyjnej. W latach 90. XX w. uczestniczył w pracach Zespołu Roboczego do spraw Reformy Administracji Publicznej zajmującego się reformą prawa w zakresie gospodarki komunalnej w związku z projektowanym wprowadzeniem samorządu terytorialnego na poziomie powiatu.

W toku swojej pracy na Uniwersytecie Wrocławskim Profesor Jeżewski pełnił wiele funkcji organizacyjnych. Już od 1969 r. był członkiem Wydziałowej Komisji Bibliotecznej. Ponadto był między innymi: sekretarzem Kolegium Rektorów Uczelni Wyższych we Wrocławiu (od 1 grudnia 1972 r. do dnia 30 sierpnia 1975 r.), wieloletnim członkiem Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, członkiem Komisji do spraw Reformy Studiów. W 1993 r. był członkiem Komisji Finansowej Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. W roku 1994 pełnił zaś funkcję członka Komisji do spraw oceny pracowników naukowych. Powierzano Mu również funkcje kierownicze, obok wspomnianego kierowania

studiami podyplomowymi w latach 1994-1999 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Nauk Administracyjnych.

Działalność Jubilata była zawsze wysoko oceniana, co przejawiało się przyznawanymi Mu nagrodami i honorowymi odznaczeniami. Był laureatem nagród Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, w tym za swoją działalność organizacyjną, między innymi za zorganizowanie wraz z dr. Andrzejem Pakułą III Olimpiady Teorii Organizacji i Kierowania. W 1975 r. Profesor Jan Jeżewski odznaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz w 1984 r. Złotym Krzyżem Zasługi z okazji dwudziestolecia pracy zawodowej. Otrzymał też nagrody ministerialne: w 1986 r. zespołową nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za współautorstwo podręcznika *Prawo administracyjne* pod redakcją Tadeusza Kuty; w 1994 r. zespołową nagrodę Ministra Edukacji Narodowej za współautorstwo podręcznika *Prawo administracyjne* pod redakcją Jana Bocia i wreszcie w 2003 r. nagrodę zespołową Ministra Edukacji Narodowej i Sportu za współautorstwo podręcznika *Administracja publiczna* pod redakcją Jana Bocia.

Choć po 2011 r. Jubilat związał się zawodowo z obecną swą uczelnią – Wyższą Szkołą Zarządzania i Finansów w Warszawie, gdzie objął Katedrę Prawa Administracyjnego – realizując wreszcie swoje wcześniejsze plany o przeniesieniu się do Warszawy, to wcale nie zerwał kontaktów z uczelnią wrocławską. Nadal jest częstym gościem Instytutu Nauk Administracyjnych i wspólnie z nami uczestniczy w corocznych Krakowsko-Wrocławskich Spotkaniach Naukowych Administratywistów (od samego ich początku jeszcze w 2009 r.) oraz innych wydarzeniach naukowych i tych mniej oficjalnych spotkaniach towarzyskich, na co zawsze oczekujemy z radością.

Wszystkie powyżej opisane dokonania Jubilata nie są w stanie oddać ich istoty i wartości, bo też Jan Jeżewski jest postacią w polskiej doktrynie triady nauk administracyjnych znaczącą i wyróżniającą się nie tylko swym niekwestionowanym autorytetem naukowym, ale przede wszystkim swoją wyjątkową osobowością, przez wszystkich niemal – bez względu na wiek, doświadczenie i ośrodek naukowy – kojarzoną z wielką kulturą osobistą, sympatią i życzliwością, jaką obdarza każdego bez wyjątku. Nie sprawiło zatem żadnej trudności zaproszenie do tego wspólnego opracowania poszczególnych Autorów. Każdy z nich z wielkim entuzjazmem chciał ofiarować Profesorowi Janowi Jeżewskiemu swoje opracowanie z nadzieją, iż będzie ono stanowiło dla Niego nie tylko przedmiot miłej lektury, ale też źródło inspiracji do dalszych badań i publikacji, na które wszyscy będziemy oczekiwać z niecierpliwością. Niemniej jednak wszystkim Autorom serdecznie dziękuję za chęć uczestnictwa w realizacji tej pięknej akademickiej tradycji honorowania jubilatów księgami pamiątkowymi.

Mimo wielości zaproponowanych przez Nich tematów opracowań, koncentrują się one w trzech możliwych płaszczyznach interpretacji tytułowej „cywilizacji administracji publicznej”. Pierwsza, najbardziej oczywista, to nawiązująca do wspomnianej rozprawy doktorskiej Jubilata problematyka przenikania do administracji form typowych dla stosunków cywilnoprawnych, co jest już dzisiaj stanem faktycznym obserwowanym w administracjach większości państw na całym globie, a nawet szerzej pojmowanego wpływu innych gałęzi na funkcjonowanie administracji publicznej. Druga – wyróżniona

w kontekście pojmowania zjawiska administracji jako działania kulturowego zaproponowanego przez Profesora Franciszka Longchamps, a zatem kształtującego cywilizację ludzką, jako swoista „cywilizacja administracji” odmienna od innych okresów jej kształtowania, co pozwala Autorom otworzyć się na całą paletę tematów publikacji poświęconych wywieraniu wpływu przez administrację na życie publiczne i jednostkowe. I wreszcie trzecia, która eksponuje adresata działania administracji, oczekującego humanitarnego – „cywilizowanego” – podejścia do jego indywidualnej sprawy załatwianej przez organ administracji publicznej w tradycyjnych formach działania, jak też zaspokajania potrzeb zbiorowych w sferze usług publicznych.

Ofiarując Jubilatowi nasze artykuły zamieszczone w niniejszej księdze, należy na koniec wspomnieć o pomocy udzielonej przy redagowaniu i wydaniu tego tomu zbiorowego. Przede wszystkim Dziekanowi Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego Profesorowi dr. hab. Karolowi Kiczce za objęcie patronatu honorowego nad publikacją i sfinansowanie jej wydania. Osobne podziękowania kieruję pod adresem Pani Aleksandry Dorywały, bez której nieocenionej pomocy i wysokiej fachowości nie byłoby możliwe zredagowanie i wydanie publikacji. Na koniec składam podziękowania Pani dr Dominice Cendrowicz, za jej nieocenioną pomoc w przygotowywaniu istotnych materiałów wykorzystanych w tomie.

Jerzy Korczak

Wrocław, maj 2018

WYŻSZA SZKOŁA FINANSÓW I ZARZĄDZANIA W WARSZAWIE
WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

DZIEKAN
PROF. DR HAB. MARIAN KALLAS

Warszawa, dnia 21 kwietnia 2018 r.

Szanowny Jubilate!

Drogi Janku!

Mam zaszczyt w imieniu środowiska naukowego Wydziału Prawa i Administracji w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Warszawie oraz własnym złożyć uszanowanie Panu Profesorowi Janowi Jeżewskiemu z okazji osiemdziesiątej rocznicy Urodzin, co zbiega się z ponad pięćdziesięcioletnim okresem pracy naukowo – badawczej. Przed rokiem 2010 Profesor był niezwykle czynnym w uniwersyteckim środowisku prawniczym we Wrocławiu. Podjął tam badania, których tematyka się stale poszerzała. Rysem charakterystycznym twórczości naukowo – badawczej Profesora było podkreślenie znaczenia stosunków cywilnych występujących w administracji, co wówczas miało charakter pionierski. Oryginalnym rozwiązaniem jest określenie tematyki Księgi Jubileuszowej jako dotyczącej „cywilizacji administracji”. Znaczna część dorobku naukowego Jubilata poświęcona była określeniu istoty i roli administracji francuskiej od czasów nowożytnych w porównaniu ze stosunkami w Polsce. Studia te posiadają wybitny walor naukowy.

Osobno należy docenić aktywność Profesora jako Autora (Współautora) kilku podręczników akademickich (wielokrotnie wznawianych) z prawa administracyjnego.

Jubilat posiada wiele cech osobowych godnych do naśladowania przez innych. Wymienię tutaj jedną, jakże charakterystyczną cechę, jaką jest przysłowiowa wręcz skromność Jubilata połączona z niezwykle życzliwością do innych ludzi.

Życzę Dostojnemu Jubilatowi przede wszystkim zdrowia i dalszej aktywności naukowej i organizacyjnej łącznie w środowisku wrocławskim i warszawskim.

/Marian Kallas/

Wykaz publikacji

Prof. UWr dr. hab. Jana Jeżewskiego

1972

1. *Francuska koncepcja poddania administracji publicznej prawu powszechnemu*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 169, „Prawo” 1972, t. XXXVI.
2. *O porównawczym badaniu koncepcji prawnych*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 163, „Prawo” 1972, t. XXXVIII.

1973

3. *Badania porównawcze nad zagwarantowaniem praworządności w administracji* [współautor J. Jendrośka], „Państwo i Prawo” 1973, z. 11.
4. *Zagadnienia prawnej formalizacji działań organów administracji*, [w:] *Aktualne problemy organizacji i funkcjonowania administracji terenowej*, Wrocław 1973.

1974

5. *Administracja pod rządem prawa cywilnego. Z badań porównawczych nauki prawa administracyjnego*, Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Seria A, Nr 164, Wrocław 1974

1976

6. *Organizowanie usług komunalnych na tle doświadczeń praktyki na Dolnym Śląsku* [współautorzy: A. Błaś i T. Kuta], Acta Universitatis Wratislaviensis No 335, „Przeгляд Prawa i Administracji” 1976, t. VIII.

1979

7. *General Housing Programme for Iraq – Legal Aspects* [współautorzy: M. Kulesza i Z. Rudnicki], Kraków-Bagdad 1979, ss. 350.
8. *Miasto i jego otoczenie – aspekty administracyjno-prawne* [współautor T. Kuta], „Organizacja – Metody – Technika” 1979, nr 6.

1980

9. *Zagadnienia nauczania prawa administracyjnego*, „Życie Szkoły Wyższej” 1980, nr 4.

1981

10. *Administracyjno-prawne badania działań wewnętrznych administracji*, [w:] *Kryteria prawidłowości działań wewnętrznych administracji*, Wrocław 1981.

1985

11. *Funkcje administracji – zagadnienia wstępne*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 857, „Prawo” 1985, t. CXLIII.

12. *Zagadnienia kwalifikacji prawnej działań wewnętrznych administracji*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 648, „Prawo” 1985, t. CXII.

1986

13. *Czy istnieje podejście integracyjne w badaniach administracji?*, „Organizacja – Metody – Technika” 1986, nr 5.

1987

14. *Zagadnienia reformy systemu prawa w Iraku*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 897, „Przegląd Prawa i Administracji” 1987, t. XXIII.

1988

15. *Prawno-porównawcze aspekty badania prawa w Iraku*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 922, „Prawo” 1988, t. CLIII.
16. *Sur rationalité de critères du droit administratif*, [w:] *Documentation Séminaire Polono-Français de droit administratif, Kraków-Warszawa 6-12 czerwca 1988*, Warszawa 1989.

1990

17. *Aspekty formalne działań wewnętrznych administracji*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 1022, „Prawo” 1990, t. CLXVIII, Księga dedykowana prof. dr. hab. Janowi Jendrośce.
18. Recenzja: *A. Wasilewski: Kodyfikacja prawa administracyjnego. Idea i rzeczywistość, Warszawa 1988*, „Państwo i Prawo” 1990, z. 1.
19. Recenzja: *J. Supernat, Odesłania do zasad prakseologicznych w prawie administracyjnym, Wrocław 1984*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 1093, „Przegląd Prawa i Administracji” 1990, t. XXVI.

1991

20. *Przedmowa do drugiego wydania*, [w:] *Założenia nauki administracji / Franciszek Longchamps*; red. tomu M. Longchamps i J. Jeżewski, Wrocław 1991.

1992

21. *Podział kompetencji między samorząd terytorialny a państwo we Francji*, „Samorząd Terytorialny” 1992, nr 3.
22. *Procedury prawno-organizacyjne jako przedmiot badań*, [w:] M. Mazurkiewicz (red.), *Studia z zakresu polityki finansowej i prawa finansowego [dedykowane pani Profesor Krystynie Jandy-Jendrośkowej]*, Wrocław 1992.
23. *Wybrane zagadnienia prawne planowania przestrzennego*, „Poradnik Samorządowy” 1992, nr 1.

1993

24. Recenzja: *Prawo administracyjne, pod red. J. Bocia, Wrocław, 1993*, „Samorząd Terytorialny” 1993, nr 11, s. 74-75.

25. *Status prawny radnego w gminie (zagadnienia wybrane)*, „Poradnik Samorządowy” 1993/1994, nr 2.

1994

26. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, J. Boć, A. Chajbowicz, S. Hojda, J. Jendrośka, L. Kieres, U. Kocowska, J. Kremis, P. Lisowski, M. Miemiec, J. Supernat], Wrocław 1994.

1995

27. *Przepisy gminne*, [w:] W. Miemiec, B. Cybulski (red.), *Samorządowy poradnik budżetowy na 1995 r.*, Warszawa 1995, s. 43-59.
28. *We Francji*, [w:] J. Jeżewski (red.), *Gmina w wybranych państwach Europy Zachodniej*, Wrocław 1995.

1996

29. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, J. Boć, A. Chajbowicz, M. Guziński, S. Hojda, J. Jendrośka, L. Kieres, U. Kocowska, J. Korczak, J. Kremis, P. Lisowski, M. Miemiec, K. Nowacki, J. Supernat, A. Szadok-Bratuń], Wrocław 1996/1997.
30. *Przepisy gminne*, [w:] W. Miemiec, B. Cybulski (red.), *Samorządowy poradnik budżetowy na 1996 r.: zagadnienia ustrojowe i prawno-finansowe*, Warszawa 1996.
31. *Syndykaty gmin we Francji*, [w:] A. Błaś (red.), *Związki komunalne w Polsce i w państwach Europy Zachodniej: materiały konferencji naukowej zorganizowanej dla uczczenia pamięci Profesora Doktora Tadeusza Bigo*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 1871, „Przegląd Prawa i Administracji” 1996, t. XXV.
32. *Z problemów dekoncentracji terytorialnej administracji we Francji*, [w:] A. Jaroszyński (red. nauk.), *Współczesne problemy administracji publicznej: księga poświęcona pamięci Profesora Marka Elżanowskiego*, Studia Iuridica, t. 32, Warszawa 1996.
33. *Zagadnienia prawne planowania przestrzennego na ponadgminnym szczeblu samorządu terytorialnego: (komunikat)*, [w:] A. Błaś (red.), *Związki komunalne w Polsce i w państwach Europy Zachodniej: materiały konferencji naukowej zorganizowanej dla uczczenia pamięci Profesora Doktora Tadeusza Bigo*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 1871, „Przegląd Prawa i Administracji” 1996, t. XXXV.

1997

34. *Leksykon prawniczy: praca zbiorowa*, pod red. U. Kaliny-Prasznic [autorzy: D. Batorski, M. Bojarski, W. Gromski, A. Huchla, J. Jezioro, J. Jeżewski, T. Kuczyński, M. Lis, A. Pakuła, A. Preisner], Wrocław 1997.
35. *O strukturze pojęciowej ustrojowego prawa administracyjnego*, [w:] A. Błaś (red.), *Przeobrażenia we współczesnym prawie administracyjnym i w nauce administracji*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 2018, „Przegląd Prawa i Administracji” 1997, t. XXXVIII.

36. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, J. Boć, A. Chajbowicz, M. Guziński, T. Kocowski, S. Hojda, J. Jendrośka, L. Kieres, J. Kremis, A. Cisek, P. Lisowski, M. Miemiec, J. Supernat, A. Szadok-Bratuń], Wrocław 1997.
37. *Przepisy gminne*, [w:] W. Miemiec, B. Cybulski (red.), *Samorządowy poradnik budżetowy na 1997 r.: zagadnienia ustrojowe i prawno-finansowe*, Warszawa 1997.
38. Recenzja: E. Łętowska, J. Łętowski: *O państwie prawa, administrowaniu i sądach w okresie przekształceń ustrojowych*, Warszawa 1995, „Państwo i Prawo” 1997, z. 9.

1998

39. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, J. Boć, A. Chajbowicz, M. Guziński, T. Kocowski, J. Jendrośka, L. Kieres, J. Korczak, J. Kremis, A. Cisek, P. Lisowski, B. Kowalczyk, M. Miemiec, K. Nowacki, J. Supernat, A. Szadok-Bratuń], Wrocław 1998.
40. *Wprowadzenie*, [w:] J. Boć (red.), *Konstytucje Rzeczypospolitej oraz komentarz do Konstytucji RP z 1997 roku*, Wrocław 1998.

1999

41. *Encyklopedia prawa*, pod red. U. Kaliny-Prasznic [autorzy: B. Banaszak, D. Batorski, M. Bojarski, W. Gromski, A. Huchla, J. Jacyszyn, J. Jezioro, T. Kuczyński, M. Lis, A. Pakuła, H. Pławucka, A. Preisner], Warszawa 1999.
42. *Leksykon prawniczy: praca zbiorowa*, pod red. U. Kaliny-Prasznic [autorzy: J. Braćiak, D. Batorski, M. Bojarski, W. Gromski, A. Huchla, J. Jezioro, J. Jeżewski, T. Kuczyński, M. Lis, A. Pakuła, A. Preisner], Wrocław 1999.
43. *O prawnym uwarunkowaniu polityki administracyjnej*, [w:] A. Błaś (red.), *Współczesne problemy administracji publicznej i prawa administracyjnego: materiały z sesji naukowej na temat przeobrażeń we współczesnym prawie administracyjnym*, Wrocław, listopad 1997 r., Wrocław-Poznań 1999.
44. Recenzja: H. Izdebski, M. Kulesza, *Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne*, Warszawa 1998, „Samorząd Terytorialny” 1996, nr 6.
45. Recenzja: M. Polián, *Správní úřad*, Praha 1997, „Samorząd Terytorialny” 1999, nr 12.
46. *Samorząd terytorialny i administracja w wybranych krajach: gmina w państwach Europy Zachodniej*, pod red. J. Jeżewskiego, Wrocław 1999.
47. *Z problemów rozgraniczania polityki i administracji*, [w:] B. Adamiak, J. Boć, M. Miemiec, K. Nowacki (red.), *Administracja publiczna w państwie prawa: księga jubileuszowa dla profesora Jana Jendrośki*, Wrocław 1999.

2000

48. *Encyklopedia prawa*, pod red. U. Kaliny-Prasznic [autorzy: B. Banaszak, D. Batorski, M. Bojarski, W. Gromski, A. Huchla, J. Jacyszyn, J. Jezioro, J. Jeżewski,

T. Kuczyński, J.E. Kundera, M. Lis, M. Maciejewski, A. Pakuła, H. Pławucka, A. Preisner, M. Sadowski, T. Scheffler], Warszawa 2000.

49. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, J. Boć, A. Chajbowicz, M. Guziński, T. Kocowski, J. Jendrośka, J. Jeżewski, L. Kieres, J. Korczak, B. Kowalczyk, P. Lisowski, J. Kremis, A. Cisek, M. Miemiec, K. Nowacki, J. Supernat, A. Szadok-Bratuń], Wrocław 2000.

2001

50. *Dekoncentracja administracji terytorialnej jako zasada prawa administracyjnego we Francji*, [w:] I. Skrzydło-Niżnik (red.), *Instytucje współczesnego prawa administracyjnego: księga jubileuszowa Profesora zw. dra hab. Józefa Filipka*, Kraków 2001.
51. *Wstęp do drugiego wydania* [współautorzy: A. Błaś, J. Boć, A. Chełmoński, K. Nowacki], [w:] J. Boć, K. Nowacki (red. nauk.), *Współczesne kierunki w nauce prawa administracyjnego na Zachodzie Europy / Franciszek Longchamps de Brier*, Wrocław 2001.

2002

52. *Podstawowe założenia ustroju samorządu województwa*, [w:] A. Błaś (red.), *Studia nad samorządem terytorialnym*, Wrocław 2002.
53. *Podstawy prawne planowania rozwoju regionalnego*, [w:] A. Błaś (red.), *Studia nad samorządem terytorialnym*, Wrocław 2002.
54. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, J. Boć, A. Chajbowicz, M. Guziński, T. Kocowski, J. Jendrośka, J. Jeżewski, L. Kieres, J. Korczak, B. Kowalczyk, P. Lisowski, J. Kremis, A. Cisek, M. Miemiec, K. Nowacki, J. Supernat, A. Szadok-Bratuń], Wrocław 2002.
55. *Problematyka przedmiotu i wyników badań w nauce administracji: (komunikat)*, [w:] J. Łukasiewicz (red.), *Nauka administracji wobec wyzwań współczesnego państwa prawa: międzynarodowa konferencja naukowa, Cisna 2-4 czerwca 2002 r.*, Rzeszów 2002.

2003

56. *Administracja publiczna*, A. Błaś, J. Boć, J. Jeżewski; J. Boć (red.), Wrocław 2003.
57. *Doktrynalne i normatywne podstawy terytorialnej dekoncentracji administracji we Francji*, [w:] *Forum Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości we Wrocławiu*, 2003, t. 4.
58. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, A. Chajbowicz, M. Guziński, T. Kocowski, S. Hojda, J. Jendrośka, J. Jeżewski, L. Kieres, J. Korczak, B. Kowalczyk, P. Lisowski, J. Kremis, A. Cisek, M. Miemiec, K. Nowacki, J. Supernat, A. Szadok-Bratuń], Wrocław 2003.

59. *Problematyka przedmiotu i wyników badań w nauce administracji: [komunikat]*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 2486, „Przegląd Prawa i Administracji” 2003, t. LIII.

2004

60. *Dekoncentracja terytorialna administracji jako zasada prawa administracyjnego we Francji*, Wrocław 2004.
61. *Encyklopedia prawa*, pod red. U. Kaliny-Prasznic [autorzy: B. Banaszak, M. Bojarski, W. Gromski, A. Huchla, J. Jacyszyn, J. Jezioro, J. Jeżewski, T. Kuczyński, J.E. Kundera, M. Lis, M. Maciejewski, E. Marszałkowska-Krześ, A. Pakuła, H. Pławucka, A. Preisner, M. Sadowski, T. Scheffler], Warszawa 2004.
62. *Prawne instrumenty realizacji polityki rozwoju regionalnego – próba klasyfikacji*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 2609, „Przegląd Prawa i Administracji” 2004, t. LIX.
63. *Prawniczy słownik wyrazów trudnych*, pod red. J. Bocia [autorzy: A. Bator, A. Błaś, J. Boć, A. Borkowski, A. Chajbowicz, A. Cieśliński, K. Complak, H. Duszka-Jakimko, J. Giezek, M. Guziński, S. Hoc, S. Hojda, J. Jacyszyn, R. Jaworski, J. Jezioro, J. Jeżewski, P. Jurek, T. Kalisz, K. Kiczka, E. Klein, T. Kocowski, M. Kopyściański, B. Kowalczyk, M. Maciejewski, S. Malarski, K. Orzechowski, J. Przygodzki, Z. Pulka, M. Sadowski, E. Samborska-Boć, K. Sawicka, B. Sołtys, L. Stadniczeńko, J. Supernat, M. Szostak, E. Szymoszek, K. Wójtowicz], Wrocław 2004.
64. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, J. Boć, A. Chajbowicz, M. Guziński, T. Kocowski, J. Jendrośka, J. Jeżewski, L. Kieres, J. Korczak, B. Kowalczyk, R. Mikowski, J. Kremis, A. Cisek, P. Lisowski, M. Miemieć, K. Nowacki, J. Supernat, A. Szadok-Bratuń], Wrocław 2004.
65. *Prefekt departamentu we Francji – instytucja monarchiczna w służbie Republiki*, [w:] J. Łukasiewicz (red.), *Jakość administracji publicznej = The quality of public administration: międzynarodowa konferencja naukowa, Cedzyna k. Kielc, 24-26 września 2004 r.*, Rzeszów 2004.

2005

66. *Mała encyklopedia prawa*, pod red. U. Kaliny-Prasznic [autorzy: B. Banaszak, M. Bojarski, W. Gromski, A. Huchla, J. Jacyszyn, J. Jezioro, J. Jeżewski, T. Kuczyński, J.E. Kundera, M. Lis, M. Maciejewski, E. Marszałkowska-Krześ, A. Pakuła, H. Pławucka, A. Preisner], Warszawa 2005.
67. *Porównawcze badania prawa a europeizacja prawa administracyjnego*, [w:] Z. Jan-ku (red.), *Europeizacja polskiego prawa administracyjnego, Materiały z Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Prawa Administracyjnego i Postępowania Administracyjnego, Poznań, 16-19 września 2004*, Wrocław 2005.
68. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, J. Boć, A. Chajbowicz, M. Guziński, T. Kocowski, J. Jendrośka, J. Jeżewski, L. Kieres,

J. Korczak, B. Kowalczyk, P. Lisowski, J. Kremis, A. Cisek, M. Miemiec, K. Nowacki, J. Supernat, A. Szadok-Bratuń], Wrocław 2005.

69. Recenzja: *J. Łukasiewicz, Zarys nauki administracji, Warszawa 2004*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 2778 „Przegląd Prawa i Administracji” 2005, t. LXVIII.
70. *Z problemów swobody politycznej samorządu terytorialnego*, [w:] A. Błaś, K. Nowacki (red.), *Współczesne europejskie problemy prawa administracyjnego i administracji publicznej: w 35. rocznicę utworzenia Instytutu Nauk Administracyjnych Uniwersytetu Wrocławskiego*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 2770, „Prawo” 2005, t. CCXCV.

2006

71. *O wartości biurokracji: (uwagi na tle poglądów w nauce administracji we Francji)*, [w:] J. Łukasiewicz (red.), *Biurokracja = Bureaucracy: III Międzynarodowa Konferencja Naukowa, Krynica Zdrój, 2-4 czerwca 2006*, Rzeszów 2006.

2007

72. *Encyklopedia prawa*, pod red. U. Kaliny-Prasznic [autorzy: R. Balicki, B. Banaszak, M. Bojarski, W. Gromski, A. Huchla, J. Jacyszyn, J. Jezioro, J. Jeżewski, T. Kuczyński, J.E. Kundera, M. Lis, M. Maciejewski, E. Marszałkowska-Krześ, A. Pakuła, H. Pławucka, A. Preisner, M. Sadowski, T. Scheffler, A. Śmigaj], Warszawa 2007.
73. *Nauka administracji w pracach Tadeusza Bigo i Franciszka Longchamps de Bérier*, [w:] J. Boć (red.), *35-lecie Instytutu Nauk Administracyjnych Uniwersytetu Wrocławskiego*, Wrocław 2007.
74. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, J. Boć, A. Chajbowicz, M. Guziński, T. Kocowski, J. Jendrośka, J. Jeżewski, L. Kieres, J. Korczak, B. Kowalczyk, R. Mikowski, J. Kremis, A. Cisek, P. Lisowski, M. Miemiec, K. Nowacki, J. Supernat, A. Szadok-Bratuń], Wrocław 2007.
75. *Wspomnienie o Profesorze Janie Jendrośka (1919-2007)* [współautorzy: B. Adamiak, J. Boć, A. Błaś, K. Nowacki], „Administracja: teoria, dydaktyka, praktyka” 2007, nr 2.

2008

76. *Polityka administracyjna – przedmiot i metoda*, [w:] J. Łukasiewicz (red.), *Polityka administracyjna. IV międzynarodowa konferencja naukowa, Stryków, 7-9 września 2008 r.*, Rzeszów 2008.

2009

77. *Podległość hierarchiczna w administracji: zarys problematyki*, [w:] M. Wierzbowski, J. Jagielski, A. Wiktorowska, E. Stefańska (red.), *Współczesne zagadnienia prawa i procedury administracyjnej: księga jubileuszowa dedykowana Prof. zw. dr hab. Jackowi M. Langowi*, Warszawa 2009.

78. *Prawna determinacja aktów planowania przestrzennego w zakresie zadań ochrony środowiska (zagadnienia wstępne)*, [w:] J. Supernat (red.), *Między tradycją a przyszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Janowi Bociowi*, Wrocław 2009.
79. *Uwagi o znaczeniu wyników badań porównawczych*, [w:] J. Boć, A. Chajbowicz (red.), *Nowe problemy badawcze w teorii prawa administracyjnego*, Wrocław 2009.

2010

80. *Public-Private Partnership in Poland. A Cosmological Journey* [współautorzy: F. Jorna, P. Wagenaar, E. Das], „Administration & Society” 2010, vol. 42, nr 6.

2011

81. *Dystans i perspektywa. Podejście porównawcze jako element metody badawczej Jerzego Stefana Langroda*, [w:] J. Niczyporuk (red.), *Teoria instytucji prawa administracyjnego*, Paryż 2011.
82. *Prawo administracyjne*, pod red. J. Bocia [autorzy: J. Blicharz, A. Błaś, J. Boć, A. Chajbowicz, M. Guziński, T. Kocowski, S. Hojda, J. Jendrośka, J. Jeżewski, K. Kiczka, L. Kieres, J. Korczak, B. Kowalczyk, R. Mikowski, J. Kremis, A. Cisek, P. Lisowski, M. Miemiec, K. Nowacki, A. Ostapski, J. Supernat, A. Szadok-Bratuń], Wrocław 2011.
83. *Rygor czasu – rygor procedury*, [w:] J. Zimmermann (red.), *Czas w prawie administracyjnym*, Warszawa 2011.
84. *Wybrane aspekty reformy samorządu terytorialnego we Francji*, [w:] Z. Czarnik, Z. Niewiadomski, J. Połuszny, J. Stelmasiak (kom. red.), *Studia z prawa administracyjnego i nauki o administracji: księga jubileuszowa dedykowana Prof. zw. dr. hab. Janowi Szreniawskiemu*, Przemyśl-Rzeszów 2011.

2012

85. *L'administration réelle en tant qu'objet de la Science administrative*, [w:] J. Niczyporuk (red.), *Les problèmes théoriques de la science administrative*, Bruxelles-Paris 2012.
86. *Pojęcie władzy publicznej jako kryterium prawa administracyjnego we Francji*, [w:] J. Łukasiewicz (red.), *Władztwo administracyjne: administracja publiczna w sferze imperium i w sferze dominium*, Rzeszów 2012.
87. *Prawo stosowane jako kryterium rozgraniczenia drogi administracyjnej i drogi sądowej*, [w:] A. Doliwa, S. Prutis (red.), *Wypieranie prawa administracyjnego przez prawo cywilne*, Warszawa 2012.

2013

88. 44 hasła leksykonowe [w:] K. Napierała, W. Plesiński, *Lexikon des polnischen Rechts*, Warszawa 2013.

2014

89. *Kierownictwo – wieloznaczne pojęcie w naukach administracyjnych*, [w:] J. Łukasiewicz (red.), *Procesy kierowania w systemie administracji publicznej*, Rzeszów 2014.
90. *Państwo terytorialne (l'État territorial) – francuska koncepcja terytorializacji zadań administracji publicznej*, [w:] J. Wojnicki (red.), *Europejskie modele samorządu terytorialnego. Stan obecny i perspektywy*, Warszawa 2014.
91. *Zasada rule of law jako aksjologiczne kryterium działania administracji państw członkowskich Unii Europejskiej*, [w:] J. Sługocki (red.), *Dziesięć lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej*, t. 1, Wrocław 2014.

2015

92. *Idea demokracji w przekształceniach ustrojowych samorządu terytorialnego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2015, nr 3.
93. *Wartość poznawcza dawnych poglądów nauki prawa administracyjnego w projekcji współczesnego sposobu myślenia*, [w:] J. Zimmermann (red.), *Wartości w prawie administracyjnym: V Krakowsko-Wrocławskie Spotkanie Naukowe Administratystów*, Warszawa 2015.

2016

94. *Demokratyczne państwo partii jako przedmiot badań nauki administracji*, [w:] J. Korczak (red.), *Administracja publiczna pod rządami prawa. Księga pamiątkowa z okazji 70-lecia urodzin prof. zw. dra hab. Adama Błasia*, Wrocław 2016.
95. *Funkcja ochrony wartości zabytku a pozycja ustrojowa organów konserwatorskich*, [w:] D.R. Kijowski, A. Miruć, A. Budnik (red.), *Racjonalny ustawodawca. Racjonalna administracja*, Białystok 2016.
96. *Jednoznaczność pojęć dotyczących więzi ustrojowych w administracji rządowej w warunkach niepewności*, [w:] A. Mezglewski (red.), *Struktury administracji publicznej: metody, ogniwa, więzi*, Rzeszów 2016.
97. *Zasada prawna współdziałania organów administracji publicznej w departamencie we Francji*, [w:] A. Mednic (red.), *Misja publiczna. Wspólnota. Państwo, Księga dedykowana pamięci Profesora Michała Kuleszy*, t. 2, Wrocław 2016.

2017

98. *Człowiek, prawo, państwo. Księga jubileuszowa dedykowana Stanisławowi Leszkowi Stadniczeńko*, pod red. J. Jeżewskiego i A. Pawlak, Warszawa 2017.

Recenzowanie prac zbiorowych nastęrcza zawsze podstawową trudność dokonania analizy i oceny w istocie kilkudziesięciu tekstów pochodzących od autorów reprezentujących różne ośrodki naukowe [...]. Mimo to inspiracje do podejmowania tego typu przedsięwzięć wydawniczych są liczne i często podejmowane, a przy tym zachęcające [...], zwłaszcza, gdy finalnie mamy do czynienia z monografią wnoszącą do stanu nauki nowe wartości poznawcze, analityczne i syntetyzujące poglądy prezentowane tak w dotychczasowym, jak i współczesnym piśmiennictwie.

Do takich właśnie wartościowych monografii łączących w sobie spojrzenie historyczne i współczesne na zjawisko administracji publicznej, i to administracji w procesie przemian, należy bez wątpienia recenzowana praca zbiorowa będąca swoistym hołdem złożonym przez przedstawicieli polskiej administratywistyki jednemu z najbardziej cenionych i uznanych jej współtwórców – Profesorowi Janowi Jeżewskiemu – z okazji przypadającego w 2018 roku jubileuszu Jego 80. urodzin.

[...] Na pracę zbiorową składają się 42 artykuły tematycznie związane z zagadnieniem cywilizacji administracji publicznej przygotowane przez grono [...] wybitnych przedstawicieli nauk administracyjnych [...]. To wpływa na wysoki walor poznawczy publikacji, który jest wynikiem tej specyficznej dla nauk administracyjnych umiejętności łączenia teorii prawnej z praktyką prawniczą.

Należy [...] wskazać na grupę artykułów związanych z przenikaniem instytucji prawa cywilnego do współczesnej administracji publicznej i to w aspektach prawa materialnego [...], prawa procesowego [...], jak i prawa ustrojowego [...]. Drugą grupę artykułów stanowią te, które poświęcone są wpływowi administracji na wytworzenie swoistej cywilizacji administracyjnej, w której normy prawa administracyjnego i działania organów administracji publicznej wpływają istotnie na funkcjonowanie całych społeczności, ale też poszczególnych jednostek [...]. Grupę trzecią stanowią [...] artykuły skupione na cywilizowaniu relacji organ – administrowany, ukazujące współczesne oblicze administracji pozbawione dominacji i przymusu jako pierwotnych jej cech. [...] W monografii nie zabrakło także typowych dla szkoły wrocławskiej wątków badań komparatystycznych i prawnomiędzynarodowych.

[...] Monografia odpowiada na bardzo ważne problemy doktrynalne, judycjalne i praktyczne i będzie znaczącą wypowiedzią w toczących się dyskusjach naukowych.

Z recenzji wydawniczej prof. zw. dr. hab. Jana Szreniawskiego

ISBN 978-83-66066-02-1 (druk)

ISBN 978-83-66066-03-8 (online)